

Christen Unie Altena

2019-2022

Verkiezingsprogramma: Visie op Altena, Oog voor elkaar

ChristenUnie Altena
29-8-2018

Beste inwoner van Altena, beste kiezer.

Het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie Altena voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 is klaar. Een programma met oog voor elkaar vanuit een visie op Altena. Het programma heeft twee doelen:

- u als kiezer informeren waarom u op de ChristenUnie zou stemmen
- voor de raadsleden is het onze politieke actielijst

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd, laten wij ons als christelijke partij leiden door de Bijbel. Gedreven door Gods liefde wil de ChristenUnie zich inzetten voor de samenleving en het bestuur van ons land. Wij geloven dat God deze wereld heeft geschapen en de mensen opdracht heeft gegeven vrede na te streven en dienstbaar te zijn aan elkaar. Wij geloven daarom dat christelijke waarden goed zijn voor onze samenleving, met een overheid die het zwakke beschermt, het sterke reguleert en zo vrede sticht naar de Bijbelse oproep om 'recht te doen aan de zwakken en redding te bieden aan de armen' (Psalm 72: 4). Vanuit dat perspectief willen we omzien naar elkaar, waarbij elke inwoner van Altena voor ons waardevol is. Daarnaast zien we een duidelijke opdracht om de schepping goed te beheren.

We willen onze inwoners en maatschappij hoopvol en toekomstgericht benaderen en ruimte bieden aan vernieuwende ideeën. We willen de organisatiekracht in kerken, verenigingen en maatschappelijke organisaties graag benutten en ruimte bieden. Veel oplossingen voor de maatschappelijke vragen liggen niet bij de gemeenteraad, maar juist bij de burgers zelf. De overheid hoeft zich niet met van alles te bemoeien, maar kan soms wel, als katalysator, maatschappelijke processen aanmoedigen en helpen.

Dat is onze **visie op Altena** waar we nadrukkelijk **oog voor elkaar** willen hebben.

Tegelijkertijd horen we mensen die zich zorgen maken over de persoonlijke maat in de nieuwe grotere gemeente. Kunnen jullie meer doen op het gebied van veiligheid, groeiende armoede onder huishoudens in Altena, gebrek aan betaalbare woonruimte, de bereikbaarheid van de scholen en zorginstellingen, zorgen over het milieu en de leefbaarheid en voorzieningen in (kleine) kernen? En dit alles terwijl er steeds meer mensen zijn die zich eenzaam voelen of financieel het hoofd nauwelijks boven water kunnen houden. We herkennen deze signalen en voelen ons verantwoordelijk om hier aan te werken en deze zorgen scherp op het netvlies te houden.

In de meer technische zaken kunt u een gedegen en inhoudelijk standpunt verwachten van de ChristenUnie. Met open blik naar de maatschappij zullen we ons graag laten informeren door betrokkenen en deskundigen. Ons programma is samen te vatten in deze kernboodschap die we met pictogrammen zullen weergeven:

Zorg voor elkaar: want iedereen is waardevol.

Duurzaamheid: toekomstbestendige keuzes.

Wonen, Werken en leren.

We willen het niet bij mooie woorden laten. Met dit pictogram van een lampje zullen we in ons programma praktische en specifieke ideeën benoemen die we graag in de nieuwe gemeente gerealiseerd zien.

Met een deskundig en toegewijd team staan we voor u klaar om verder te bouwen aan onze mooie nieuwe, leefbare gemeente Altena.

Hebt u vertrouwen in onze ideeën en onze mensen?

Stem dan op de ChristenUnie op 21 november 2019.

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.
(Jeremia 29:7)

Wijnand van der Hoeven
Lijsttrekker ChristenUnie Altena

Leeswijzer

Bij het schrijven van ons programma zijn we tot de conclusie gekomen dat beleidsterreinen elkaar steeds meer raken. Zonder het bij elk hoofdstuk apart op te merken hebben wij geschreven vanuit onderstaande 3 toetsingskaders.

1 Samenbindend

Zijn nieuwe plannen samenbindend of vergroten ze juist verschillen? Kunnen er meer mensen meedoen, kunnen er meer organisaties profiteren van een plan of investering? Draagt het bij aan sociale cohesie en de leefbaarheid van ons gebied? Dit zal mede bepalend zijn of we een initiatief of plannen zullen steunen.

2 Toekomstbestendig

Duurzaamheid is een soms leeg containerbegrip geworden. Wij noemen het liever toekomstbestendig. Is de keuze van vandaag een last voor de nieuwe generatie? Deze gedachte gaat veel verder dan de opgave rond energie of waterhuishouding

3 Vernieuwend

Bij de visievorming van de nieuwe gemeente zijn er veel ideeën opgekomen over nieuwe werkvormen en andere initiatieven. Is er sprake van vernieuwing, dan zijn we ook bereid om het een kans te geven en, onder voorwaarden, risico te accepteren dat iets niet lukt.

Beste inwoner van Altena, beste kiezer	2
Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid	5
1.1 Een nieuwe grotere gemeente	5
1.2 Vertrouwen	6
1.3 Privacy	6
1.4 Financiën	6
Hoofdstuk 2: Veiligheid	8
2.1 Een veilige samenleving	8
Hoofdstuk 3: Zorg	11
3.1 Volksgezondheid	11
3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners	12
Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs	15
4.1 Zorg voor kinderen en jongeren	15
4.2 Onderwijs	17
Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen	19
5.1 Aan het werk	19
5.2 Armoede en preventie	19
Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport	21
6.1 Bibliotheken	21
6.2 Gebouwen en sportvelden	22
6.3 Monumentenbeleid en musea	23
Hoofdstuk 7: Economie	24
7.1 Relevante economische aandachtspunten	24
7.2 Belangrijke economische sectoren in Altena	26
Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu	29
8.1 Energieke gemeente	29
8.2 Afvalinzameling	31
8.3 Toekomstbestendig waterbeheer	31
Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte	33
9.1 Wonen	33
9.2 Ruimte	34
Hoofdstuk 10: Mobiliteit	37

Hoofdstuk 1: Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning en ruimtelijke ordening.

De gemeente heeft verder vaak een bescheiden rol en staat daarbij naast onze inwoners. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid, maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is.

Inwoners moeten kunnen rekenen op de overheid als hun vrijheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Daarin past het dus ook dat de gemeente op een aantal belangrijke terreinen grenzen aangeeft en handhaaft.

1.1 Een nieuwe grotere gemeente

Per 1 januari 2019 is de nieuwe grote gemeente een feit. Dit heeft vooral impact op het bestuur en de medewerkers. Het vraagt de politiek en organisatie om alertheid, zodat dienstverlening en zorg persoonlijk en dicht bij onze inwoners blijft.

De gemeentelijke visie zegt: zoveel mogelijk digitaal, maar wij willen de persoonlijke aandacht en menselijke maat niet uit het oog verliezen.

De ChristenUnie waardeert dorpen en kernen als lokale gemeenschappen en hecht aan de eigenheid en vitaliteit van deze lokale gemeenschappen. De grote diversiteit van onze 21 kernen vraagt om een duidelijk kernenbeleid als het gaat over voorzieningen. De kernen bepalen zelf hoe zij het contact met de gemeente willen organiseren. Wel willen we per kern een ambtelijk ambassadeur aanstellen, die iedereen kent, om korte lijnen mogelijk te maken tussen de dorpen en de organisatie, zowel ambtelijk, bestuurlijk als politiek.

In de lijn van huidige samendoen- en icoonprojecten moet er ruimte blijven voor eigen initiatieven en eventuele passende hulp/tegenprestatie vanuit de gemeente.

De ChristenUnie wil ruimte en vertrouwen blijven bieden aan inwoners, platforms en comités, in het proces voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, maar ook geen parallel besluitvormingstraject zonder democratische controle. Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming, moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven.

Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk. Daarom zijn we terughoudend met raadgevende referenda.

- + Indieners van burgerinitiatieven worden in de lijn van de huidige icoonprojecten en samendoenprojecten geholpen. Meer vertrouwen, minder regels is ons motto.
- + Er komen heldere procesafspraken bij burgerparticipatie.

Wij willen voor het proces om de nieuwe gemeente vorm te geven bestuurlijk de verantwoordelijkheid nemen. Spreek ons gerust aan over goede ideeën of zaken die tussen en wal dreigen te vallen in een grotere gemeente.

1.2 Vertrouwen

De ChristenUnie is ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap erg belangrijk zijn, maar de samenleving moet zich realiseren dat de overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie zet, in haar werk in de gemeenteraad, in op luisteren en samenwerken. Haar standpunten in de raad worden primair bepaald door Bijbelse uitgangspunten en het verkiezingsprogramma. Als fractie willen we betrouwbaar, constructief en aanspreekbaar bekend staan in Altena.

De ChristenUnie wil een betrouwbare overheid verder vorm geven door:

- ⊕ Mensen per thema te betrekken bij inspraak, omdat we hier de grootste betrokkenheid en kennistoevoeging zien
- ⊕ Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet na te komen zijn
- ⊕ De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven zoals in de visie is verwoord
- ⊕ Ervoor te zorgen dat de gemeente eenvoudig Nederlands gebruikt bij de communicatie met inwoners
- ⊕ De ombudsfunctie en klachtafhandeling bij voorkeur te organiseren door externe functionarissen

1.3 Privacy

Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht. De gemeente zorgt voor een professionele organisatie waarin deze wettelijke eisen geborgd zijn.

Wij willen een intrinsieke motivatie om integer en zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens.

1.4 Financiën

De gemeente manifesteert zich als betrouwbare en goede rentmeester van de beschikbare middelen. De gemeente geeft inzicht in de financiële risico's en stuurt hier actief op.

De ChristenUnie wil voor de zorg de opgebouwde reserves voor deze zorg blijven inzetten.

Voor mensen met weinig financiële draagkracht is kwijtschelding mogelijk van gemeentelijke belastingen.

Waar ondernemers zich organiseren en zelf via ondernemersfonds of Bedrijven Investerings Zone (BIZ) extra middelen willen genereren, wordt dit door de gemeente gefaciliteerd.

Politiek is kiezen

De ChristenUnie wil zorgvuldig, transparant en duurzaam omgaan met gemeenschapsgeld. Wij zullen de verschillende wensen, noden en belangen zorgvuldig en integraal afwegen.

Bij bezuinigingen zullen de speerpunten van de ChristenUnie: zorg en veiligheid, zoveel mogelijk worden ontzien. Na de eerste begroting van de gemeente Altena zal ook duidelijk moeten worden of er binnen de organisatie een efficiëncyslag mogelijk/nodig is.

De gemeente koopt duurzaam en circulair in. Dit betekent dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen wordt gemaximaliseerd en waardevernietiging wordt tegen gegaan. De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan haar doelgerichtheid en doeltreffendheid.

- ⊕ De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie
- ⊕ We geven de inwoners op begrijpelijke wijze inzicht in de inkomsten en uitgaven van de gemeente
- ⊕ De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) zijn, zover mogelijk, kostendekkend. Alleen voor grafrechten willen we daar een uitzondering voor maken zodat mensen niet om enkel financiële redenen voor crematie moeten kiezen
- ⊕ Bij het inkoopbeleid in Altena zijn toekomstbestendige criteria een eis en belonen we maatschappelijk verantwoord ondernemerschap

Continue interactie met inwoners organiseren per thema.

Energie en ideeën uit het visietraject vasthouden en uitbouwen.

Laagdrempelig contact via een ambtelijk ambassadeur, of bedrijfscontact-functionaris of zorgteam.

Hoofdstuk 2: Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Als inwoner van Altena wilt u veilig kunnen leven. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Dit kan betekenen dat er, naast algemene veiligheidsplannen, aanvullende maatregelen nodig zijn voor specifieke gebieden of onderwerpen.

2.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

In het veiligheidsplan worden per jaar de prioriteiten aangegeven in samenspraak met het OM, de politie en de gemeente.

Hulpdiensten, zorg en waardering

De ChristenUnie is van mening dat dit primair een taak van de overheid is, maar dat landelijke gemeenten onevenredig zwaar getroffen worden door de onderbezetting bij de Politie en de verdeling van Ambulancecapaciteit. Wij waarderen onze hulpverleners en hun werk enorm.

We zullen onze politieke lijnen blijven gebruiken om de onderbezetting van de politie en het niet halen van de aanrijtijden van de ambulance, landelijk te blijven aankaarten. Zolang aanrijtijden ver onder norm gemiddelde zit is het van groot belang dat we blijven investeren in 24/7 bereikbare AED's en reserveren we budget om meer mensen op te leiden om te kunnen reageren. Bij voorkeur via de Stichting Reanimatie Altena en de lokale EHBO verenigingen. De ChristenUnie wil meedenken met de brandweer en indien nodig investeren om het aantal brandweervrijwilligers op peil te houden.

Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de kern en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet, Buurtpreventie-teams en van internet, zoals WhatsApp-groepen in de wijk.

De ChristenUnie wil dat inwoners gemakkelijk en anoniem melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt om problemen in de kern concreet aan te pakken. Zij hebben intensief contact met de wijkteams om waar nodig integraal aan problematiek kunnen werken.

1. Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de politiecapaciteit.
2. De kosten van vandalisme worden verhaald op de daders.

3. De gemeente Altena betreft burgers actief bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en Buurtpreventie-apps, *maar zij nemen geen politietaken over.*

Drugs en drank

De ChristenUnie maakt zich grote zorgen over de toenemende drugs- en alcoholproblematiek in onze dorpen. We willen een effectieve preventie en aanpak. Voor ons is dit een speerpunt bij de komende verkiezingen. Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

De ChristenUnie wil het gebruik van drugs en alcohol actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. Voor coffeeshops is geen ruimte in Altena.

De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is geen voorstander van experimenten hiermee in Altena. Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. De gemeente moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. We blijven ons inzetten om via de provincie een ruimhartige schaderegeling te regelen voor grondeigenaren die buiten hun schuld geconfronteerd worden met kosten van drugsdumpingen.

Het toezicht op de Drank- en Horecawet wordt gedaan vanuit een samenwerking met Baroniegemeenten. Naast vaste horeca en sportkantines vragen evenementen speciale aandacht.

De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drank- en drugsmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen, jongerenwerkers en externe deskundigen met ervaring op dit gebied zoals YfC.

1. De gemeente Altena gaat verder met de voorlichting over drugs en alcohol. Dit doen we gezien de goede ervaring met het LEF Project waarbij we al op de lagere school starten met voorlichting aan ouders en kinderen.
2. Bij voorlichting wordt ook samengewerkt met organisaties zoals de Hoop die naast goede resultaten zich ook beter kunnen verplaatsen in de leefwereld van onze inwoners.
3. Melding van drugsgebruik en drugshandel moet eenvoudig en desgewenst anoniem kunnen. Het is gewenst dat meldingen ook bij de gemeente terecht komen, zodat dit als input kan dienen voor het antidrugsbeleid.
4. *Happy hours* in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) aan banden gelegd.

Mensenhandel en uitbuiting

Wij blijven voor een nuloptie op het gebied van prostitutie. Met name loverboyproblematiek vraagt om alertheid van alle maatschappelijke organisaties die met deze (jonge) slachtoffers werken. Waar nodig wordt een veilige opvanglocatie gezocht, maar bij voorkeur pakken wij de daders aan.

Mensenhandel komt niet alleen voor in de prostitutie. Er zijn ook andere vormen van economische uitbuiting. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan.

Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Gemeenten moeten zich bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties in de gemeente en daar passende, preventieve maatregelen tegen nemen.

De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen), gericht en zo veel als mogelijk is, in te zetten.

Op recreatieparken wordt landelijk regelmatig criminaliteit geconstateerd. Dit vraagt om (extra) handhaving en beleid.

Op initiatief van de ChristenUnie is er het afgelopen jaar €50.000 geïnvesteerd in toezicht op lege bedrijfsgebouwen en bedrijventerreinen. De aanpak om panden (preventief) te controleren in Altena wordt voortgezet en uitgebouwd om criminaliteit te weren en op te sporen.

Aanpak Drugs- en alcoholverslaving.

Brandweervrijwilligers op peil houden.

Bereikbare en goed onderhouden AED's die 24/7 bereikbaar zijn.

Zo breed mogelijk mensen opleiden voor het gebruik van AED's.

Blijvende aandacht voor beperking aanrijtijden Ambulance en politie.

Hoofdstuk 3: Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor

De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde en het uitgangspunt dat elk mens waardevol is ongeacht prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk.

Vrijwel iedereen is betrokken bij deze samenleving in persoonlijke ontmoeting of op sociale Media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid en zijn er mensen die niet mee kunnen komen.

We hebben een periode van grote bezuinigingen gehad waardoor inwoners veel meer zelf verantwoordelijk zijn geworden. Dit heeft geleid tot teleurstelling en zorgen. De ChristenUnie blijft zich inzetten voor een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar helpen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden.

De ChristenUnie wil in Altena bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. De gemeente Altena heeft meer taken gekregen en daarmee een grote verantwoordelijkheid als het gaat om de zorg voor kwetsbare inwoners van jong tot oud. De ChristenUnie wil dat een samenhangend zorg- en preventieaanbod zo dicht mogelijk bij onze bewoners wordt georganiseerd.

De ChristenUnie wil de zorg voor jeugd, Wmo en beschermd wonen, integraal gaan organiseren. Dit gaat uit van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders of ambtelijke systemen.

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht; ook in de nieuwe en uitgestrekte gemeenschap.

De Wijkteams in de 4 kernen zorgen voor een goede spreiding. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat we de mensen en de hulpinstanties persoonlijk kennen en kunnen aanspreken. Wij hebben de droom dat we in de nieuwe gemeente over kunnen gaan op een persoonsvolgend systeem en dat mensen niet als hulpbehoevende van instantie naar instantie moeten lopen. Wij zijn daar als gemeentelijke organisatie verantwoordelijk voor.

3.1 Volksgezondheid

Gezondheid heeft grote invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is in eerste plaats een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door aandacht te geven aan preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien.

De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

3.2 Zorg voor kwetsbare inwoners

De komende tijd zal de gemeente verder moeten inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg, participatie en het verminderen van bureaucratie. De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. In keukentafelgesprekken moeten onze medewerkers zich actief bewust blijven van de afhankelijkheidshouding van de inwoners die hulpbehoevend zijn. Medewerkers die, namens de gemeente, gesprekken voeren met hulpvragers krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhulpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp.

- ⊕ Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.
- ⊕ De aanvrager wordt indien gewenst actief ondersteund door een onafhankelijke adviseur bij het formuleren van een hulpvraag en bij het kiezen van de juiste zorg.
- ⊕ Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de dorpen.
- ⊕ Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag niet leiden tot zorgmijding.
- ⊕ De gemeente werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams aan de aanpak van laaggeletterdheid.
- ⊕ De gemeente Altena organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente.

Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg en waardering van de mantelzorger. Mantelzorgers worden actief op dit aanbod gewezen en de jaarlijkse mantelzorgdagen krijgen een vervolg in heel Altena.

Vrijwilligers

De gemeente Altena kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk dat zij verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk.

- ⊕ Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aanvragen.

Iedereen telt mee en doet mee

In de afgelopen periode is het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, mede dankzij inspanningen van de ChristenUnie, geratificeerd. Een inclusieve samenleving is daardoor dichterbij gekomen. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen. Ook daarvoor wil de ChristenUnie zich volledig inzetten. Om die reden wil de ChristenUnie, **samen met mensen met een beperking, een inclusie agenda opstellen** om zo werkelijke stappen te maken naar een inclusieve samenleving.

De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk en veilig zijn voor alle inwoners; (zie hfst. 10)

- De openbare ruimte en het openbaar vervoer worden zo ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente Altena zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen/ouderen met een beperking te laten sporten.

Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en voor mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Altena daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties, een grote verantwoordelijkheid heeft.

- ⊕ Woningeigenaren kunnen voorlichting krijgen over het levensloopbestendig maken van hun woning.

Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan de samenleving van vandaag. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun; juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten nog lang hun weg zelfstandig te vinden. Maar vaak ontstaan door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden;

- ⊕ In overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven. *(bijvoorbeeld de Nijenburg in Rijswijk)*
- ⊕ Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid en wordt ondersteund door de sportcoach
- ⊕ Altena wordt een dementievriendelijke gemeente.

Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting om mensen die, door wat voor oorzaak dan ook, geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Deze opvang heeft als doel te voorzien in basis-behoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid. Daarbij is het de taak van de gemeente om mensen vanuit de GGZ op te vangen en weer woonruimte te bieden.

- + De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte. Wij houden in ieder geval 10 woningen beschikbaar om de meest urgente gevallen op te kunnen vangen en mogelijke escalatie te voorkomen.

Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Altena is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms dun is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk gespreid opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren. Dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij.

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

- + Activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd
- + De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen
- + Gemeentebesturen zetten zich in, in samenspraak met alle stakeholders, voor een snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers

Zorg organiseren we vanuit de wijkteams en de mens staat daarbij centraal.

We maken een inclusie-agenda zodat iedereen mee kan doen.

We houden oog op de hulpverleners en mantelzorgers.

Verslaving is onze zorg.

Hoofdstuk 4: Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Altena moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige dorpen. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

4.1 Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen.

Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben. Daarom willen we ouders ondersteunen en, waar nodig, trainen en coachen via consultatiebureaus en kerken.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet meer vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpen. We moeten ouders op hun verantwoordelijkheid voor hun kinderen wijzen en waar mogelijk helpen.

- + Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid. Allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Altena, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- + Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen.

Effectieve ondersteuning

De jeugdzorg werd naar de gemeente overgedragen in het vertrouwen dat gemeenten deze zorg beter kunnen organiseren. Dit gebeurt nu samen met zorgaanbieders. Belangrijk is dat verder ingezet wordt op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder worden ondersteund en geholpen. Hiervoor is het nodig dat de zorgvrager en het gezin samen met de omgeving en professionals een plan maken. In het hulpverleningstraject willen we namelijk de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken.

Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven.

Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig zijn. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional die de zorg overneemt.

- + De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en de opvang in instellingen te voorkomen.
- + Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken. Daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator vanuit de wijkteams belangrijk. De mens staat centraal.
- + De inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit en op aansluiting bij de identiteit;
- + Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB, identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- + Jongeren die mantelzorger zijn, worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd kunnen hebben;
- + Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding. Zogenaamde spookjongeren worden opgespoord en waar mogelijk geholpen.
- + De gemeente biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- + De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen, als dat wenselijk is, opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving.
- + Scholen en ouders krijgen voorlichting over digiveiligheid. Kinderen moeten bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media;
- + De ChristenUnie zet zich in voor het bespreekbaar maken van psychische gezondheidsproblemen bij kinderen en ouders. Extra kennis in de zorgteams is nodig om symptomen te herkennen en depressies en suïcide onder, met name, jongeren voorkomen kunnen worden.
- + De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.

Kindermishandeling en Huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen kindermishandeling. Daarom is het belangrijk dat er extra wordt ingezet op het voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling.

Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Altena. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er dichtbij passende hulp en/of een veilige opvang zijn. Uit de registratie bij Veilig Thuis en bij de politie moet duidelijk zijn welke vorm van huiselijk geweld er speelt. Zo kan er snel passende handhaving en zorg ingezet worden.

- + Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoge risicosituaties.
- + Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- + De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak van kindermishandeling waarin de aandacht is gericht op preventie.

4.2 Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek. Het is een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders moeten, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen, kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen.

Door samenvoeging van de gemeenten worden verschillen in huisvesting mogelijk scherper zichtbaar. Alle drie gemeenten hebben een integraal huisvestingsplan vastgesteld. De nieuwe raad van Altena moet zich tot taak stellen om dit zo snel mogelijk te vertalen naar actieplannen en budgetten om voor veilige en gezonde scholen te zorgen.

Al het onderwijs is bijzonder. De scholen in Altena zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om jongeren de kans te geven om zichzelf en hun talent optimaal te kunnen ontwikkelen met gelijke kansen voor iedereen.

Het is van groot belang dat (Passend) Onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd worden binnen de wijkteams. Zo wordt hulp georganiseerd die voor die bepaalde school en de jongere nodig is.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie blijft zich op alle niveaus altijd inzetten voor kleine scholen. Wel is daar ook een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Als er sprake is van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden bewaakt de gemeente, de samenwerking en overdracht vanaf voor- en voorschoolse voorzieningen tot aan het voortgezet onderwijs. Daarnaast wil de ChristenUnie dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt meer gaan samenwerken (*zie economie en arbeidsmarkt hoofdstuk*)

Kinderen en jongeren moeten naar school, omdat dit de beste opstap is naar een normale maatschappelijke carrière en ontplooiing van talenten. De doelstelling is dat 99% van de jongeren in Altena hun startkwalificatie halen.

Onderwijsinhoudelijk: De ChristenUnie vindt dat een bezoek aan kamp Vught voor alle groep8-leerlingen van de basisscholen in Altena door de gemeente gesubsidieerd zou moeten worden. Het is belangrijk dat kinderen leren welke vreselijke gebeurtenissen hebben plaatsgevonden in de Tweede Wereldoorlog en wat de gevolgen kunnen zijn van rassenhaat en discriminatie.

Een tweede aandachtspunt binnen onderwijs is de aanpak van laaggeletterdheid in de regio. Voor de ontwikkelingskansen van kinderen is een goede taalbeheersing (mondeling en schriftelijk) heel belangrijk. De gemeente heeft samen met de school een zorgtaak voor kinderen met enkelvoudige, ernstige dyslexie.

De kosten voor preventieve leesondersteuning zouden betaald moeten worden door de gemeente. Daarnaast moet de gemeente het inzetten van mondelinge taalstimuleringsprogramma's, zoals Taalimpuls, stimuleren. Hiermee krijgen juist ook kinderen uit taalzwakke gezinnen betere ontwikkelingskansen. Dit sluit ook aan bij het verlangen van de ChristenUnie om te investeren in bibliotheken in de kernen.

- ⊕ In Altena krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- ⊕ Er komt extra begeleiding vanuit het wijkteam in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- ⊕ De ChristenUnie wil dat er bij huisvesting van onderwijs aandacht is voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat vanuit één integraal huisvestingsplan.

Hoofdstuk 5: Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas is er in Altena sprake van werkloosheid en zijn er daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dichtbij of onder de armoedegrens leven. De ChristenUnie vindt dat niemand in Altena aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Dit vraagt om menswaardige omgang met de sociale zekerheid, maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken.

5.1 Aan het werk

De gemeente brengt het bedrijfsleven en onderwijs in contact voor een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Voor mensen met beperkingen moeten er kansen zijn, zodat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten. Bij voorkeur betaalt, anders via vrijwilligerswerk. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in door bijvoorbeeld in te zetten in de groenvoorziening en op de milieustations samen met mensen van ons SW bedrijf WAVA!/GO. Bedrijven die hier een voortrekkersrol in nemen, mogen een passende vergoeding en begeleiding ontvangen. Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) moet worden aangepakt. Samen met het SW-bedrijf, de UWV en de gemeente moet de focus liggen op re-integratietrajecten met kansen op betaald werk.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn.

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen al tijdens de inburgering.

- ⊕ De doelstellingen voor voldoende participatiebanen zijn duidelijk. De gemeente neemt, samen met het bedrijfsleven, de verantwoordelijkheid om hier passend antwoord op te vinden.
- ⊕ Wij zien kansen om samen met verschillende bedrijven een productielocatie voor beschut werk in de regio te creëren in Altena.

5.2 Armoede en preventie

Ook in Altena is er sprake van armoede; vooral in gezinnen met kinderen. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Op armoede rust nog steeds een taboe en dit leidt vaak tot sociale problemen en slechtere schoolprestaties.

Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat, moet zoveel mogelijk worden doorbroken.

De gemeenten hebben hiervoor een uitgebreid pakket van maatregelen in hun armoedebeleid. De ChristenUnie ziet een aantal uitdagingen om deze hulp meer en beter bij de inwoners te krijgen:

- + We blijven mensen actief benaderen via wijkteams over de mogelijkheden vanuit het armoedebeleid en maken daarbij gebruik van organisaties zoals o.a. Voedselbank, stichting GSW Altena, de lokale diaconieën en het kindpakket van de gemeente.
- + Zwemles en of schoolzwemmen moet voor deze groep mensen volledig vergoed worden.
- + We zoeken naar mogelijkheden om mensen die net boven de inkomensgrens zitten ook te helpen.
- + Met kredietbanken en bewindvoerders wordt samengewerkt om escalatie van schulden, soms door het gedrag van de schuldeiser, aan te kaarten.
- + We proberen een netwerk op te bouwen van schuldhulpmaatjes, waardoor mensen op persoonlijke wijze begeleidt kunnen worden.
- + De proef "**vroeg eropaf**" met woningbouw coöperaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars krijgt een vervolg. Waarbij we de privacy borgen en medewerking vrijwillig blijft.
- + Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie. (Zie ook hfst. wonen)

Ruimte zoeken voor gezinnen met kinderen net boven inkomensgrens van 120% die net niet het armoedebeleid kunnen gebruiken

Tekort aan geld mag geen excuus zijn dat kinderen hun zwemdiploma niet kunnen halen

SW-vestiging voor beschut werk in Altena binnen 3 jaar, met werkaanbod uit verschillende bedrijven en sectoren.

Hoofdstuk 6: Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor?

In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis met een balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie ziet de meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren creatief uit te drukken in kunst of muziek. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van mensen en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving. De inzet van de gemeente dient gericht te zijn op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs en daarbuiten.

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Wij zien op de schaal van Altena nog geen behoefte aan grote cultuurgebouwen (theater/concertzaal). Hier zijn kansen om dit samen met bestaand vastgoed en hun exploitanten een slimme invulling aan te geven.

- + Mensen uit gezinnen in armoede in Altena kunnen (bijvoorbeeld met behulp van de stichting Leergeld en het participatiefonds) korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport.
- + Evenementen in Altena moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).
- + De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen. De bibliotheek zou daar een voortrekkersrol in moeten nemen.

6.1 Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal).

Wij vinden dat er in Wijk en Aalburg, Woudrichem en Werkendam een volwaardige bibliotheek moet blijven. Dat er daarnaast, per kern, voor inwoners en vrijwilligers een afhaalpunt blijft, is belangrijk. Voor de huisvestingskosten moet er een marktconforme vergoeding betaald worden aan de bibliotheek. De bibliotheek zoekt verder zelf naar mogelijkheden om de exploitatie zo gunstig mogelijk te laten zijn. In combinatie met Cultuurpunt zien wij een uitdaging om de bibliotheek een centrale plaats in te laten nemen. Dit vraagt om meer concrete plannen en actie.

6.2 Gebouwen en sportvelden

In de drie oorspronkelijke gemeenten zijn er grote verschillen in hoe er wordt omgegaan met sportaccommodaties. Op termijn (5-10jaar) willen we dat gelijk trekken. Dit vraagt om onderlinge solidariteit. In samenspraak met de clubs zullen we hier een plan voor uitwerken waarin verschillen niet vergroot mogen worden.

In dat plan moet goed gekeken worden of:

- Beheer van zwembaden en sportvoorzieningen en overige gebouwen in eigen beheer en in een **gemeentelijk sportbedrijf** mogelijk is.
- Er gezien de grote financiële verschillen, een pas op de plaats moet worden gemaakt bij aanleg van nieuwe voorzieningen voordat dit sportaccommodatieplan gereed is.
- Verenigingen in redelijkheid bij kunnen dragen aan de exploitatie en onderhoud.
- De bijdrage van leden niet zorgt voor problemen door verschil in contributie voor de soort accommodatie.

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken.

Zwembaden kosten altijd geld en mogen van ons ook geld kosten. Wij willen vanuit oogpunt van veiligheid schoolzwemmen behouden of weer invoeren.

Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut; enerzijds om het gebruik te optimaliseren. Anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken.

De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten en het verduurzamen van gebouwen en lichtinstallaties.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek, het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

De ChristenUnie zet in op toegankelijkheid en bereikbaarheid van sport. De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport.

Er zijn kansen in ons mooie gebied om samen met private partijen meer wandel, fiets en kanoroutes te realiseren. Ook voor paardrijroutes zijn kansen.

- ⊕ Bij de aanleg van woonwijken wordt uitgegaan van de mogelijkheid tot 'ommetjes'. Hierbij kunnen natuurorganisaties uit de eigen gemeente behulpzaam zijn.

- ⊕ In het beleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima. Regelingen kunnen dan optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds).
- ⊕ Dorpen krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.
- ⊕ Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd en zou in convenant aan sport-subsidies gekoppeld mogen worden.
- ⊕ Er blijft een buurtsportcoach om de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.
- ⊕ Elk kind in Altena heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwem-ABC. Schoolzwemmen is daar voor ons het beste instrument voor. Gezinnen die zich dat niet kunnen permitteren worden vanuit het sociaal beleid financieel ondersteund.

6.3 Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven.

Er is een bloeiende samenwerking tussen organisaties op gebied van **cultureel erfgoed**. Hierdoor leren organisaties van elkaar en kunnen de activiteiten elkaar versterken. 'Meer bekendheid, meer bezoekers meer waardering' is hierin het motto van de ChristenUnie.

Kerken zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en drager van onze culturele identiteit. Ook in Altena zullen kerken sluiten. Samen met de provincie zal de gemeente een meedenkende houding innemen om gebouwen, waar mogelijk, een nieuwe respectabele functie te geven.

Een Centraal plan sportaccommodaties dat gericht is op gelijktrekken van regelingen in een termijn van 5 jaar
3 volwaardige hoofdvestigingen van bibliotheken in Wijk en Aalburg, Werkendam en Woudrichem
Schoolzwemmen: elk kind een diploma
Zuinig en trots op ons cultureel erfgoed.

Hoofdstuk 7: Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie ziet de enorme dynamiek in onze economie, maar beseft dat de rol van de overheid beperkt is. Economie draait voor ons niet alleen om groei en meer consumeren. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn en als groei groen is en grenzen kent.

De belangrijkste elementen waar de ChristenUnie op kan sturen zijn:

- Bieden van ruimtelijke mogelijkheden om te ondernemen.
- Zorgen voor een goede (digitale) infrastructuur.
- Stimuleren van samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheden.
- Invloed om belangen van belangrijke sectoren bij hogere overheden te bespreken.

Binnen de spelregels van aanbestedingen, zal de gemeente zoveel mogelijk regionale bedrijven een kans te geven (Fair Trade). We zien daar kansen om regionale, circulaire economie vorm en inhoud te geven en maatschappelijk ondernemerschap te waarderen. Gunningscriteria naast de prijs zijn bijvoorbeeld:

- Energiezuinig.
- Inclusief met ruimte voor mensen met beperkte arbeidscapaciteit.
- Leerbedrijven.
- Actief in de maatschappij.

Wij vinden het van groot belang dat lokale bedrijven en scholen actief worden betrokken bij de energietransitie. Het is essentieel dat zij daarvan op de hoogte zijn en mensen opleiden in de laatste beschikbare technieken.

- ⊕ De ChristenUnie wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door hen binnen 30 dagen te betalen.
- ⊕ Bij alle aanbestedingen is 'social return' een aandachtspunt waarin ondernemers worden uitgedaagd.

7.1 Relevante economische aandachtspunten

Arbeidsmarkt

Op het gebied van Arbeidsmarktbeleid willen we zoveel mogelijk mensen de kans geven om hun talenten te benutten. Ook zullen we met partijen als Werklink en Vluchtelingenwerk samenwerken om daarmee de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen.

- ⊕ Het is van groot belang dat vakmensen worden opgeleid, dat zij stage kunnen lopen in Altena en dat zij ook daarna blijven wonen en werken
- ⊕ Onderwijs en ondernemers moeten meer uitgedaagd worden om samen te werken in bedrijfsscholen.
- ⊕ Samen met onze bedrijven, Werklink en particuliere initiatieven, proberen we nieuwe Nederlanders zo snel mogelijk aan betaald werk te helpen (waar mogelijk al tijdens de inburgering).

Arbeidsmigranten

In sommige sectoren lukt het niet om met onze eigen beroepsbevolking al het werk te doen. Hiervoor wordt steeds meer gebruik gemaakt van (tijdelijke) arbeidsmigranten.

Naast huisvestingsproblemen, zien wij een grote morele verantwoordelijkheid voor werkgevers om hier, zowel in het werk als in wonen en recreëren, een menswaardige oplossing voor te vinden.

We vinden de vraag gerechtvaardigd of economische groei die afhankelijk is van deze groep, voldoet aan toekomstbestendige criteria.

De gemeente zal zich inspannen om mensen met afstand tot arbeidsmarkt voorrang te geven om naar vermogen mee te werken in deze bedrijven.

Infrastructuur

De ChristenUnie in Altena wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere (digitale) bereikbaarheid. Met name drukte op provinciale wegen en de aansluiting op een verbeterde A27 en A59, hebben hierbij komende jaren prioriteit. Hierbij zullen we de contacten in de provincie en in Den Haag inzetten.

Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.

Breedband

Een goede digitale verbinding is essentieel voor vele beroepsgroepen. Met Mabib wordt het buitengebied al gerealiseerd en vanuit zakelijke initiatieven zijn er mogelijkheden voor scholen en bedrijventerreinen. Waar mogelijk willen we de kosten zo laag mogelijk houden door werkzaamheden met elkaar te combineren.

Duurzame Bedrijventerreinen

Vanuit het provinciaal beleid kunnen we bedrijventerreinen ontwikkelen en uitgeven in zowel Werkendam, Giessen als in Veen. Omdat de 2^e fase van het regionale bedrijven terrein niet doorgaat, zal er behoefte blijven aan extra ruimte voor bedrijven.

De ChristenUnie heeft daar de volgende aandachtspuntenbij:

- ⊕ Wij willen vooral ruimte blijven bieden aan bestaande en nieuwe **regionale** bedrijven.
- ⊕ Bedrijventerreinen in Altena hebben goede faciliteiten en werken aan energieneutraliteit.
- ⊕ De uitgifte wordt centraal georganiseerd.
- ⊕ Een lokale timmerman of schilder moet ruimte in de kleine dorpen houden en bijvoorbeeld in voormalige boerderijen op een slimme manier groeirimte kunnen vinden.

Ondernemershuis

Voor ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend, waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Het icoonproject 'Ondernemershuis' heeft vooral in hybride vorm de meest toegevoegde waarde. Het wordt samen met ondernemers en brancheorganisaties gevuld en onderhouden. Het ondernemershuis zou naast de overheidsfuncties de spil kunnen zijn in:

- Zakelijk vraag en aanbod.
- Economisch nieuws.
- Arbeidsmarktontwikkeling en vacaturebank van vraag en aanbod.
- Kennis delen op gebied van samenwerking en bijvoorbeeld energietransitie.
- Zzp ondersteuning.

7.2 Belangrijke economische sectoren in Altena

De gemeente is zich bewust van de sterke economische clusters zoals de scheepvaart, zorg, logistiek, handel en de agrarische sector. De gemeente zal innovaties die deze sectoren toekomstbestendig maken, op het netvlies moeten houden. Dit moet nationaal en Europees op de agenda blijven.

Binnenvaart en scheepsbouw

De maritieme sector is al generaties bepalend in Altena. De ChristenUnie ziet grote kansen voor duurzaamheid van deze transportmethode. De energietransitie krijgt ook verder vorm en inhoud met schonere motoren.

Een bekend knelpunt is de beschikbaarheid van watergebonden bedrijventerreinen. De sector heeft hier een eigen verantwoordelijkheid in, maar wij zien voor de overheid ook een inspanningsplicht. Gezien de hoge kosten binnen het huidige havengebied, zijn wij voor meer effectief gebruik van andere gebieden langs de Maas en Merwede en/of voor een nieuwe havenontwikkeling ten westen van de Beatrixhaven. We zijn tegenstander van een derde haven bij Sleeuwijk en dijkverlegging.

- ⊕ Gemeentelijke havenfaciliteiten worden tegen kostprijs aangeboden.
- ⊕ De gemeente zet in op het aantrekken van (EU) subsidies voor innovatie en duurzaamheid in de binnenvaart.

Dienstverlening en zorg

Zorg is vanuit menselijk en Bijbels perspectief belangrijk voor de ChristenUnie. Maar het is ook één van de grote economische sectoren. In de zorg is krapte op de arbeidsmarkt en zijn vacatures moeilijk in te vullen. Vanuit die constatering wil de ChristenUnie:

- + Ook op MBO-niveau een opleiding in de regio of intensievere samenwerking met onderwijs en zorginstanties.
- + Ruimte bieden aan lokaal opererende zorgaanbieders en identiteit gebonden zorg.
- + Nieuwkomers een kans geven om betaald in de zorg te werken.

Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben daardoor een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis. Zij is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren en tuinders verdienen een goede toekomst. De problematiek in Oost Brabant rondom de Bio-industrie mag geen nadelig effect hebben op verantwoorde groei van agrarische bedrijven in Altena.

- + De ChristenUnie vindt dat landbouwbedrijven zich primair moeten richten op de agrarische sector en het beheer van het agrarisch gebied. Daarnaast krijgen landbouwbedrijven de mogelijkheid om nevenactiviteiten uit te voeren.
- + Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering gericht op duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en/of landschap.
- + Wij zien volop kansen om Altena in de lijn van gedachten van een 'Blue Zone' verder te ontwikkelen. Dit is een uniek gebied waarin mensen gezond en vitaal, meetbaar ouder worden.
- + Wij zien kansen voor deze soort 'Blue Zone' door lokale voedselketens met een eerlijke prijs voor de boer. Voedsel dat zo gezond mogelijk geproduceerd wordt, met hulp van de modernste technieken uit precisielandbouw.
- + Altena kan een landelijke voorbeeldfunctie vervullen met (biologische) precisielandbouw, energieopwekking en regionale voedselketens.
- + Boeren krijgen een adequate vergoeding voor natuur-, landschaps-, en weidevogelbeheer.
- + Het beleid rond de 'Vrijkomende Agrarische Bebouwing' (VAB) zien wij als een economische kans om in het agrarisch gebied leegstand en verrommeling tegen te gaan.

Detailhandel

De detailhandel verandert van aard en structuur. Veel winkeliers hebben het zwaar. Dat komt door concurrentie van grote ketens en verkoop via internet. Dit raakt vooral de kleinere kernen. Daardoor staan er daar veel winkelpanden leeg.

In samenspraak met ondernemers wordt het beleid rond de detailhandel, weekmarkten en standplaatsvergunningen bewaakt en wordt oneerlijke concurrentie vermeden.

- In kleine kernen wordt er meegedacht om het voorzieningenniveau op peil te houden. Samen met ondernemers wordt er gekeken naar slimme combinaties van detailhandel, bibliotheek of andere vastgoed, etc.

Koopzondag

Wij blijven ons vanuit onze levensovertuiging verzetten tegen de invoering van koopzondagen. De zondag is een collectieve rustdag die de samenleving ten goede komt. Wij willen de vele kleine zelfstandige ondernemers niet onder druk zetten. Wij vrezen discriminatie op de arbeidsmarkt, als de wil om op zondag te werken een selectiecriteria wordt.

Maatschappelijk ondernemen samen met de overheid
De arbeidsmarkt vraagt om goede opleidingen en het benutten van elk talent.
Lokale bedrijven krijgen een rol binnen energietransitie en klimaatadaptatie.
We ondersteunen ondernemers en brengen hen samen in het Ondernemershuis.

Hoofdstuk 8: Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid van de schepping. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Een schone en circulaire economie levert veel op voor onszelf en voor volgende generaties. Namelijk een gezondere lucht, een beter klimaat en een sterkere economie. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol.

Energiebesparing wordt topprioriteit. Energie neutrale huizen en bedrijven worden de norm. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij staan voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde invulling van de ruimte en het unieke landschap van Altena.

Omdat we het niet bij mooie woorden willen laten, willen we het masterplan over duurzaamheid samen met de inwoners en bedrijven ontwikkelen. De ChristenUnie wil het slotdividend van Intergas (1,2 Miljoen) gebruiken om de uitvoering van dit plan mogelijk te maken.

8.1 Energieke gemeente

In Altena willen we de komende vier jaar voortvarend werken aan energiebesparing en alternatieve energiebronnen zoals zon, wind, water, rioolwater en aardwarmte.

Voor het omschakelen naar duurzame energie is windenergie en waterenergie onmisbaar en zullen we hier in Altena op een verantwoorde wijze gebruik van gaan maken. Windenergie zien wij als een tijdelijke oplossing maar deze is wel noodzakelijk om doelstellingen te realiseren. Een belangrijk neveneffect is dat er geïnvesteerd zal worden in het ondergronds kabelnetwerk.

Op kleinere schaal kan gebruik worden gemaakt van ondiepe aardwarmte. We blijven de technische ontwikkelingen op dit gebied volgen; delen deze kennis en passen dit waar mogelijk toe.

Participatie

Belangrijk is dat inwoners en bedrijven nauw betrokken worden bij de toepassing van alternatieve energiebronnen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. De ChristenUnie wil hiervoor in elke kern een postcoderoos organiseren, waardoor iedereen kan participeren en profiteren.

Afscheid nemen van gas

De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Nieuwbouwwoningen worden niet meer voorzien van een gasinstallatie.

De gevolgen voor eigenaren van bestaande woningen zijn groot. Hoe ouder de woning, hoe groter de impact. De ChristenUnie wil dat de gemeente Altena inwoners gaat faciliteren en ervoor zorgt dat een inwoner op 1 plek terecht kan voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn eigen woning aan te passen aan de toekomst.

Bij de aangeboden oplossingen zou het lokale bedrijfsleven een grote rol moeten spelen. Bij het financiële arrangement kan de gemeente een rol spelen (samen met de provincie en coöperaties) door een revolverend fonds op te richten en daardoor andere investeerders aan te trekken.

Voor woningaanpassingen en projecten die boven de energie normen bouwen, zou een groen bouwlegesysteem moeten komen waardoor investeringen worden gestimuleerd.

Zon

Het wordt tijd dat de grote lege daken van gebouwcomplexen en woningen gevuld gaan worden met zonnepanelen. Energiecoöperaties zijn daarvoor een goed instrument zodat bewoners samen en private partijen met elkaar kunnen investeren in (zonne-)energie. Het uitgangspunt is dat er geen landbouwgrond wordt gebruikt voor zonneweides zolang er daken beschikbaar zijn. Met **groene bouwleges** wordt een stimuleringskorting gegeven op het moment dat daken zo geconstrueerd zijn dat zij geschikt zijn voor zonnepanelen. (*uitwerken in masterplan Duurzaam Altena*)

Energieopslag: Buurtbatterij

Zodra de Salderingsregeling wordt stopgezet, wordt het voor bezitters van zonnepanelen interessant om energie op te slaan in batterijen. Momenteel worden de eerste experimenten gedaan met zogenaamde Buurtbatterijen. Dit zijn gedeelde batterijen waar je als wijk gebruik van kunt maken. De gemeente zal met de netbeheerder in gesprek gaan om te onderzoeken of en waar buurtbatterijen een waardevolle inpassing kunnen krijgen.

- + De gemeente Altena pakt duurzaamheid integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.
- + De gemeente ontwikkelt een strategie om de energietransitie vorm te geven en reserveert daar budget voor.
- + Bij grootschalige energieprojecten is gewenst dat de omgeving kan participeren.
- + Inwoners moeten op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om hun eigen woning of bedrijf aan te passen aan de toekomst. Bij het financiële arrangement kan de gemeente een rol spelen door te zorgen voor een fonds waaruit geleend kan worden.
- + De gemeente zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie, duurzaam opgewekt wordt.

- + In de komende raadsperiode wordt het gemeentelijke inkoopbeleid maximaal duurzaam met 100% schone energie (*Fair trade in hfst. 1*)
- + Ledverlichting is de norm bij openbare straatverlichting.
- + De ChristenUnie gaat voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark.

8.2 Afvalinzameling

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Afval kunnen we daarom beter als grondstof zien. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik.

- + Om de inzameling van GFT-afval te stimuleren wordt de groene container elke week leeggemaakt. (tenminste in de zomermaanden)
- + Om scheiding nog meer te stimuleren, komen er meer afvalstromen. Vooral voor kleinere hoeveelheden worden gratis bij het afvalbrenghstation.
- + Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit.
- + De gemeente stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- + Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond afval, zwerfvuil en compost.
- + Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrenghstations wordt gepromoot.

Groene gemeente en klimaatadaptatie.

Groen in de bebouwde omgeving vergroot de leefbaarheid en het woongenot. Het heeft een bewezen positieve invloed op gezondheid en welbevinden van inwoners. Het werkt temperatuur verlagend en levert een positieve bijdrage aan de opvang van hemelwater. In nieuwe plannen wordt, als vast onderdeel, voldoende ruimte voor dit groen ingepast.

Bomenplan

We willen kijken of er meer gronden geschikt zijn voor het planten van bomen. Bomen nemen op termijn veel CO₂ op uit de lucht en komen ook ons landschap ten goede. Landbouwgrond willen we hiervoor niet gebruiken; deze wordt immers al duurzaam beheerd door onze boeren. In de keuze van bomen willen we inheemse soorten gebruiken die geschikt zijn als grondstof voor voedsel, bouw of energie.

8.3 Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook onze inwoners raakt. Water levert een positieve bijdrage aan de inrichting van het stedelijk gebied. Het heeft een positieve uitstraling op de omgeving. Verder is het van belang voor het kunnen vasthouden, bergen en afvoeren van hemelwater. Wij willen een robuust watersysteem in elke kern om wateroverlast zoveel mogelijk te voorkomen. Woonwijken worden zo ontworpen dat bij extreme buien geen water in de woningen komt. Inwoners worden gestimuleerd om meer waterberging te realiseren in de eigen

omgeving. Watergangen en waterberging, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, moeten samen met de riolering een goed werkend systeem vormen. Om de kwaliteit van het oppervlaktewater verder te verbeteren en de rioolwaterzuiveringen efficiënter te maken worden bij rioolrenovaties hemelwater en vuilwater gescheiden afgevoerd. Bij nieuwbouwplannen is dit standaard.

Om dit mogelijk te maken moeten gemeente en waterschap samen optrekken, zonder daarbij ieders verantwoordelijkheid uit het oog te verliezen.

- + Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat samen met het waterschap en de corporaties is ontwikkeld.
- + Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer van regenwater.
- + De gemeente heeft een werkbudget beschikbaar om particuliere afkoppelingen te ondersteunen vanuit de solidariteitsgedachte.
- + De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Altena aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling en biodiversiteit.
- + Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt en probeert positief te stimuleren in plaats van te straffen (tuintegeltax).

Masterplan duurzaam met budget opstellen.
Dividend Intergas aanwenden voor realisatie doelstellingen.
Postcoderoos in elke kern.
Solidariteitsplan voor bestaande woningen.
Bomenplan.
Waterbergende systemen versnellen (budget).

Hoofdstuk 9: Wonen en ruimte

Waar staat de ChristenUnie voor?

Een goed en betaalbaar huis in een omgeving waar je je thuis voelt, dat is voor ons allemaal belangrijk. Er is behoefte aan betaalbare huurwoningen en er is een grote vraag naar starterswoningen, woningen/appartementen voor senioren en éénpersoonswoningen.

Ook zien wij een groeiende vraag naar (mantel)zorgwoningen. De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met een toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen.

9.1 Wonen

Het woonbeleid en de woonvisie van de gemeente Altena moeten gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. Zij brengen knelpunten en nodige acties in beeld. Naast woningcorporaties, houden dorpsraden en huurdersverenigingen een prominente rol bij actualiseren van de woonvisie en de realisatie van de prestatieafspraken. Met ons woonbeleid hebben we een instrument in handen om de krimp van kleine kernen af te remmen en eigen strategische keuzes te maken.

- + Altena bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning).
- + Ouderen in een koopwoning worden voorgelicht hoe zij langer in hun woning kunnen blijven wonen. ondanks mogelijk toenemende lichamelijke beperkingen,
- + Ouderen die naar een kleinere woning wensen te gaan worden met prioriteit behandeld. Zij bevorderen namelijk de doorstroming.
- + In 2050 dienen alle woningen van het gas afgekoppeld te zijn. Dit betekent dat tussen nu en 2050 elk jaar ruim 3% dient te worden afgekoppeld van het gas. Om dit te halen wil de ChristenUnie in deze raadsperiode minimaal 10% van de bestaande woningvoorraad gasloos maken.
- + Er komt meer ruimte voor particulier initiatief voor zelfbouw of kluswoningen. De gemeente geeft hier ruimte voor in de planontwikkelingen.
- + Meer aandacht voor de bouw van 1 persoonswoningen.

Toekomstige generaties en de omgevingsvisie

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt. Van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar herstructurering van het al bebouwde gebied. De gemeente Altena zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Structurele versterking van de dorpseconomie en bereikbare voorzieningen houden de verschillende kernen leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals publiek vervoer en snel internet.

- + Inwoners worden intensief betrokken bij de vormgeving van hun dorpen, waarbij de eigenheid van de diverse kernen voorop staat.
- + De gemeente ontwikkelt een plan van aanpak 'asbestsanering' zodat alle daken in Altena voor 2024 asbestvrij zijn. Hiervoor wordt samenwerking met de Provincie gezocht. Dit wordt bij grotere gebouwen zo veel mogelijk gekoppeld aan het toevoegen van zonnepanelen op daken.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil dat de gemeente Altena woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders vanuit een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een realistisch plan zijn hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt.

- + De ChristenUnie is een voorstander dat de drie coöperaties komende 3 jaar werken naar een fusie. Hierdoor kan de gemeente eenvoudiger afspraken maken en ontstaan er geen verschillen tussen kernen door de verschillen tussen huidige coöperaties.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Zij zijn daarnaast ook projectontwikkelaar met een maatschappelijk doel en kunnen mogelijk een rol spelen in beheer en doorstroming van koopwoningen. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid in de kernen. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners in Altena.

- + De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in de kernen en de sociale koopsector.
- + De gemeente Altena stelt met de woningcorporaties doelen op, gericht op het verbeteren van de energieuishouding van woningen.

9.2 Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de buurt leuker: de buurt wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken. Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er per 1 januari 2021 een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het

eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

De energietransitie gaat een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. In dit duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking.

De ChristenUnie wil daarom meer ruimte voor ruimte op de politieke agenda. De inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen, dorpen en steden. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en Belangenorganisaties.

- ⊕ De voorbereidingen voor de nieuwe omgevingswet zijn al gestart met het opstellen van een visie samen met de inwoners. Vanaf 2019 wordt er in de geest van de nieuwe omgevingswet gewerkt. Initiatieven van onderop worden goed gefaciliteerd en bij de vorming van omgevingsplannen wordt samengewerkt met de bewoners van Altena, de diverse betrokken organisaties en de belangenverenigingen.
- ⊕ De gemeente wijst deelgebieden aan waar ervaring opgedaan wordt met het werken onder de nieuwe Omgevingswet. Hiervoor wordt voortgeborduurd op de reeds ingezette iconprojecten en is er voldoende ruimte om te experimenteren.
- ⊕ De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.
- ⊕ Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen (waaronder de A27 en de provinciale wegen) worden tegengaan.
- ⊕ Ruimte voor energie. Een onderdeel van het nationale plan over energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop. De gemeente formuleert daarom in de komende periode haar eigen visie op het energielandschap in Altena. Hiervoor zullen geen landbouw- en/of natuurgronden worden opgeofferd.
- ⊕ Wij zijn voor recreatiegebieden in en om de dorpen en voor investeringen in wandel- en fietsgebieden.

De Biesbosch, de Nieuwe Hollandse Waterlinie met de vestingdriehoek en het rivierenlandschap met de dijklinten, hebben een toeristische aantrekkingskracht. Er wordt een goede balans gezocht tussen economische exploitatie hiervan en de ruimtelijke kwaliteit voor de inwoners van Altena. Hiervoor zullen keuzes moeten worden gemaakt voor intensievere hotspots en rustgebieden die extensiever worden gebruikt.

Natuur

De ChristenUnie zet zich, in samenwerking met betrokken agrariërs, in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Dus zijn er regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud en verbetering van de leefomgeving, met oog voor de belangen van de betrokken agrariërs. Zij ontvangen een passende vergoeding voor het ecologisch beheer.

- ⊕ Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen.
- ⊕ Investeren in natuur- en milieueducatie.
- ⊕ De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt, door aanleg en onderhoud van goede wandel- fiets- en beleefpaden.

In woonplannen worden ambities gezet die beschikbaarheid van woningen ook in kleine kernen kansen biedt.

We gaan direct werken in de geest van de nieuwe omgevingswet.

We willen naar 1 woningbouwcoöperatie in Altena.

Boeren krijgen een eerlijke vergoeding voor natuurbeheerstaken.

Hoofdstuk 10: Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Zeker in ons landelijk gebied is mobiliteit een belangrijke factor. De mobiliteit mag steeds minder negatieve impact hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving en de leefbaarheid. Daarom is het nodig dat er een verduurzaming van de mobiliteit komt en we overbodig vervuilend verkeer voorkomen. Dit geeft ook grote kansen voor de binnenscheepvaart.

Fiets

Veel mensen hebben een fiets, vooral jonge verkeersgebruikers gebruiken de fiets om naar hun school of sportclub te gaan. Bij aanleg van fietspaden of gescheiden weggebruik hebben deze school/sportroutes de hoogste prioriteit.

Extra fietspaden voor snelle fietsers (racefiets of elektrisch) vinden we op dit moment niet haalbaar. Dat betekent wel dat we hier, in voorlichtende zin, aandacht aan moeten geven.

Samen met Horeca en energiebedrijven wordt er samengewerkt om op strategische plaatsen laadpunten voor toeristische fietsers te bedienen.

- + We scoren slecht door hoog autogebruik voor kleine ritten en dagelijkse boodschappen. Door meer fietsgebruik zal de parkeerdruk rond winkelcentra worden verkleind en het milieu worden ontlast. Samen met ondernemers zou inspanning moeten worden gedaan om dit fietsgebruik te stimuleren.
- + In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO₂-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.
- + We zorgen voor voldoende en veilige fietsstallingen bij winkels en OV-punten.

Voetgangers

- + Voor mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen getest op toegankelijkheid. Dit doen we samen met de gebruikers. Ook maken we een plan van aanpak voor eventuele knelpunten.

Openbaar vervoer

De ChristenUnie vindt de bereikbaarheid van de (kleine) kernen en voorzieningen (en ook gemeentehuis) het belangrijkste.

Samen met de Provincie en gebruikmakend van nieuwe mobiliteitsvormen willen we werken aan een acceptabele bereikbaarheid.

- + Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, wmo-vervoer).
- + Bedrijventerreinen moeten bereikbaar zijn met openbaar vervoer en per fiets.
- + Bij aanleg van wegen in het buitengebied wordt meer rekening gehouden met eisen die het landbouwverkeer hieraan stelt.
- + Wij blijven toekomst zien in een spoorverbinding parallel aan de A27.

Parkeren

- + De behoefte aan laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen zal toenemen. De gemeente maakt de regels voor aanleg laagdrempelig en eenvoudig.
- + Het parkeren van vrachtwagens wordt door rijtijdenwetgeving een toenemende uitdaging. Aan transporteurs die daar op eigen terrein parkeerruimte willen bieden, geven we de mogelijkheid om ook menswaardige slaap- en verzorgingsvoorzieningen te creëren

Verkeersveiligheid

- + Ongevallen-hotspots zijn bekend en krijgen prioriteit bij verbeterplannen.
- + De projecten rond verkeersveiligheid en veilig fietsen op scholen, worden voortgezet en voorzien van voldoende middelen.
- + Waar mogelijk worden verkeersborden geminderd. Natuurlijk sturen we wel aan op veiligheid waarbij we rekening houden met de andere weggebruikers en de mogelijkheden van de weg.
- + Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt er meer gelet op veiligheidsaspecten zoals: brommersoversteekplaatsen op onoverzichtelijke punten, haakse insteek fietspaden en onlogische voorrangssituaties.
- + Zebrapaden worden, waar mogelijk, uitgevoerd als 3D zebrapad en zichtbaar gemaakt met bijvoorbeeld vloerverlichting op zonne-energie.

Knelpunten

- + De A27 wordt de komende jaren aangepast. Hierdoor is het van groot belang dat de nieuwe gemeente haar plannen klaar heeft voor een onderliggend en provinciaal wegennet. De ChristenUnie Werkendam had zich al hard gemaakt voor extra middelen voor aanpassing van dit netwerk. Om ook de aansluiting van de N283 (Aalburg Hank), de N322 (Andel Nieuwendijk) en de ontsluiting van Werkendam en het RBT gelijk goed op te pakken is nog meer geld nodig. Het vraagt om een duidelijke visie van de gemeente en een optimale samenwerking met de andere overheden om de beste oplossing nu te creëren. (Budget reserveren).
- + De viaducten bij Hank zouden beiden geschikt moeten zijn voor hoog vrachtverkeer.

Toegankelijke voetgangersroutes.

Budget voor onderhoud van toegankelijkheid en simpele meldingsmogelijkheid.

Openbaar vervoer focus op zorg en onderwijs ook vanuit kleine kernen.

Parkeren voor vrachtwagens op menselijke wijze mogelijk maken.

A27 aanpak en extra budget onderliggend wegennet.

Aandacht voor het behoud van veerverbindingen.

"Gedreven door Gods liefde wil de ChristenUnie zich inzetten voor de samenleving en het bestuur van ons land. Wij geloven dat God deze wereld heeft geschapen en de mensen opdracht heeft gegeven vrede na te streven en dienstbaar te zijn aan elkaar. Wij geloven daarom dat christelijke waarden goed zijn voor onze samenleving, met een overheid die het zwakke beschermt, het sterke reguleert en zo vrede sticht naar de Bijbelse oproep om 'recht te doen aan de zwakken en redding te bieden aan de armen' (Psalm 72: 4)."

Dank voor uw aandacht en betrokkenheid.

Met een deskundig en toegewijd team staan we voor u klaar om verder te bouwen aan onze mooie nieuwe, leefbare gemeente Altena.

Hebt u vertrouwen in onze ideeën en onze mensen?
Stem dan op de ChristenUnie op 21 november 2019.

Versie 1.0 – oktober 2018

Fractie

Dhr. W.H. (Wijnand) van der Hoeven (Lijsttrekker)
Maasdijk 55
4261 AD WIJK EN AALBURG
tel: 06-51993343

Bestuur

Mw. A.H. Schermers-van Elderen (Secretaris ad int.)
Sleeuwijksedijk 60
4251 XD Werkendam
tel: (0183) 504936

W: www.altena.chritenunie.nl
E: fractie@altena.chritenunie.nl
F: www.facebook.com/cualtena
T: www.twitter.com/cualtena
I: www.instagram.com/culatenas

